

Αθήνα, 28 Ιουνίου 2015

Αρ. Πρωτ.: Εξ./483/2015

**Θέσεις της Ένωσης Ελλήνων Ερευνητών επί του σχεδίου νόμου
«Ρυθμίσεις για την ανώτατη εκπαίδευση, την έρευνα, την πρωτοβάθμια και
δευτεροβάθμια εκπαίδευση και άλλες διατάξεις»**
<http://www.opengov.gr/ypcpeh/?p=2450>

Γενικές παρατηρήσεις

Η Ένωση Ελλήνων Ερευνητών (ΕΕΕ) έχει κατ' επανάληψη εκφράσει δημοσίως τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι αυτό που απαιτείται για τη βελτίωση του δημόσιου ερευνητικού συστήματος είναι βελτιωτικές ρυθμίσεις του καταστατικού νόμου της έρευνας 1514/1985 με έμφαση στα ακόλουθα:

- **Βελτίωση του προτύπου διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων και αναβάθμιση του ρόλου του Ερευνητή.**
- **Διαμόρφωση του ενιαίου χώρου εκπαίδευσης και έρευνας στο τριτοβάθμιο σύστημα.**
- **Αναδιάρθρωση και συντονισμός του ευρύτερου ερευνητικού ιστού της χώρας.**
- **Βελτίωση των πρακτικών αλληλεπίδρασης του δημόσιου ερευνητικού συστήματος με την ερευνητική δραστηριότητα του ιδιωτικού τομέα.**
- **Βελτίωση των μεθόδων διανομής και διαχείρισης των ερευνητικών κονδυλίων, με παράλληλη αποτίμηση/αξιολόγηση της χρήσης τους, με δείκτες, η οποία θα αφορά σε όλους τους φορείς/χρήστες (δημόσιους και ιδιωτικούς) και σε όλα τα εθνικά ερευνητικά προγράμματα.**

Σε πλήρη διάσταση με τις προεκλογικές της δεσμεύσεις για την κατάργηση του πρόσφατα ψηφισθέντα Ν. 4310/2014 για την Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία (ΕΤΑΚ), η σημερινή κυβέρνηση επιλέγει την εφαρμογή του εν λόγω νόμου, μέσω σειράς τροπολογιών [1].

Η Ένωση Ελλήνων Ερευνητών (ΕΕΕ) είχε έγκαιρα επισημάνει την αντίθεσή της στη δομή και τη «φιλοσοφία» του Ν. 4310/2014 [2,3]. Αυτό διότι, ο νόμος αυτός ενισχύει την πολυδιάσπαση του ερευνητικού ιστού, δεν εγκαθιδρύει το απαιτούμενο θεσμικό πλαίσιο για την ορθολογική χάραξη και υλοποίηση εθνικής ερευνητικής πολιτικής (όπως επιτάσσει το άρθρο 16 του Συντάγματος), ενισχύει την ανάπτυξη μιας νέας μορφής «κρατικοδίαιτης» επιχειρηματικότητας και διατηρεί ένα αναχρονιστικό και αναποτελεσματικό πρότυπο διοίκησης στα Ερευνητικά Κέντρα (ΕΚ) [4]. Για τους παραπάνω λόγους, η «φιλοσοφία» και οι στόχοι του Ν. 4310/2014 δεν είναι δυνατόν να αλλάξουν ουσιαστικά με επιμέρους «πυροσβεστικές» νομοθετικές παρεμβάσεις.

Με την απόπειρα τροπολόγησης του Ν. 4310/2014, παραμένουν προς εφαρμογή, η αντιαναπτυξιακή λογική και οι αντιφάσεις που ο νόμος αυτός περιέχει και γι' αυτό **η ΕΕΕ ζητά την άμεση σύνθεση ενός νέου, σύγχρονου νόμου πλαισίου για την ΕΤΑΚ που θα ανταποκρίνεται στις σημερινές συνθήκες και θα**

[1] <http://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/a08fc2dd-61a9-4a83-b09a-09f4c564609d/es20141126.pdf> (σελ. 5-7)

[2] http://www.eee-researchers.gr/wp-content/uploads/2014/10/EEE_EX-466-15-10-14_Anoikti-Epistoloi-Prothupourgou.pdf

[3] http://www.eee-researchers.gr/wp-content/uploads/2015/02/EEE-EX-467_21-10-2014_Pros-Epitropi-Morfotikon_n-s-ETAK.pdf

[4] http://www.eee-researchers.gr/wp-content/uploads/2015/02/EEE_EX-468-11-11-14_Deltio-Typou.pdf

ενισχύει πραγματικά την ανάπτυξη της Έρευνας στη χώρα μας. Ο νέος νόμος πλαίσιο θα πρέπει να στοχεύει στη δημιουργία Ενιαίου Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας, στην ενίσχυση του δημόσιου ερευνητικού ιστού, στην ενίσχυση μιας αμοιβαία επωφελούς συνεργασίας μεταξύ του εθνικού, δημόσιου και ιδιωτικού ερευνητικού συστήματος, και, εν τέλει, στη μεσο-μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της χώρας μέσω της Έρευνας και Καινοτομίας (Ε&Κ), εισάγοντας ταυτόχρονα τους απαραίτητους κανόνες διαφάνειας και ενισχύοντας την αυτοτέλεια και τον εκδημοκρατισμό των Ερευνητικών Κέντρων [5].

Ο Ν. 4310/2014, αλλά και οι -εν τέλει αρκετά εκτεταμένες- τροποποιήσεις του που έχουν προταθεί από το ΥΠΟΠΑΙΘ και κατατίθενται σε δημόσια διαβούλευση 10 ημερών, δεν προωθούν ουσιαστικά την ανάπτυξη της χώρας μέσα από την ενίσχυση της Ε&Κ, δεν αντιμετωπίζουν τη συνεχιζόμενη διαρροή Ελλήνων επιστημόνων στο εξωτερικό και δεν κατοχυρώνουν βασικές μεταρρυθμίσεις που έχει άμεση ανάγκη ο δημόσιος ερευνητικός ιστός.

Συγκεκριμένα ο Ν. 4310/2014 και οι τροποποιήσεις του εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται από την έλλειψη εξαιρετικά σημαντικών ρυθμίσεων για την ανέλιξη του εθνικού ερευνητικού συστήματος, οι οποίες –μεταξύ άλλων– αφορούν στα κάτωθι [6]:

I. Χάραξη και χρηματοδότηση Εθνικής Ερευνητικής Πολιτικής.

II. Δημιουργία Ενιαίου Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας.

III. Αντιμέτωπιση του κατακερματισμού του δημόσιου ερευνητικού ιστού.

IV. Εκδημοκρατισμός του προτύπου διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων.

[5] http://www.eee-researchers.gr/Anakoinoseis-EEE/EEE_EX_456-30-12-13_Theseis-epi-tou-NS-EREYNAS.pdf

[6] http://www.eee-researchers.gr/wp-content/uploads/2015/05/EEE_EX-482-28-05-15_Epistolii-pros-YPOPAITH_gia-tis-tropologies-N4310.pdf

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Άρθρα 1-14

Δημιουργία Ενιαίου Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας.

Το πρώτο λιθαράκι για τη δημιουργία Ενιαίου Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας (ΑΕ&Ε) τέθηκε στο Ν. 4009/2011 για την Ανώτατη Εκπαίδευση (κυρίως στα Άρθρα 39 και 42), με στόχο την ισοτιμία, ώσμωση και συνέργεια σε ισότιμη βάση των ΑΕΙ και των Ερευνητικών Κέντρων (ΕΚ). Δυστυχώς, έκτοτε, δεν υπήρξε συνέχεια ενώ και το προτεινόμενο νομοσχέδιο δεν εμβαθύνει στις συνέργειες ΑΕΙ και ΕΚ και επιτείνει τη διακριτή μεταχείριση των Ερευνητών και των ΕΚ, σε σχέση με τους Καθηγητές και τα ΑΕΙ, καθώς:

(α) Δεν επικαιροποιεί, ούτε επεκτείνει, ως όφειλε, το άρθρο 42 του Ν. 4009/2011 που θέτει τη βάση της συνεργασίας μεταξύ ΑΕΙ και ΕΚ. Η ενδυνάμωση αυτής της συνεργασίας είναι σήμερα, σε περίοδο κρίσης, περισσότερο αναγκαία παρά ποτέ, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η έλλειψη ανθρωπίνων και λοιπών πόρων.

(β) Χαρακτηριστικό της ελλιπούς επεξεργασίας των τροπολογιών είναι το γεγονός ότι στο τμήμα του σ/ν για τα ΑΕΙ δημιουργείται σύγχυση ως προς μια νέα κατηγορία προσωπικού («Ερευνητές ΑΕΙ») που δεν είναι θεσμοθετημένη και αναφέρεται στο παρόν σ/ν άπαξ, καθώς και ως προς τον ορισμό των μεταδιδασκόντων που συνεργάζονται με τα ΑΕΙ (Άρθρο 8, παρ. 12 και Άρθρο 9, παρ. 4.α).

(γ) Επιπλέον, η διακριτή μεταχείριση Καθηγητών και Ερευνητών γίνεται φανερή στις διαφορές που αφορούν στην επίβλεψη διδακτορικών διατριβών, όπου ο Ερευνητής δεν μπορεί να είναι κύριος επιβλέπων (δίχως σωρεία προϋποθέσεων), στο βασικό μισθό, στην καταβολή της μισθοδοσίας (από τον τακτικό προϋπολογισμό του Κράτους για τους πρώτους και την επιχορήγηση ή τα ερευνητικά προγράμματα για τους δεύτερους), στη συμμετοχή τους στη διοίκηση των Ιδρυμάτων, κ.λπ. Πέραν όμως όλων αυτών, η διαφοροποίηση και η άνιση μεταχείριση επεκτείνεται και με τη ρύθμιση που εντάσσει τους συνεργαζόμενους Καθηγητές στο προσωπικό των ΕΚ, αλλά δεν εντάσσει αντίστοιχα τους συνεργαζόμενους με τα ΑΕΙ Ερευνητές στο προσωπικό των ΑΕΙ.

(δ) Σε ό,τι αφορά τους Ερευνητές, ως θετικές αποτιμώνται οι νέες ρυθμίσεις (i) του Άρθρου 8, παρ. 1.β) που στα προσόντα για «την εκλογή σε θέση Επίκουρου Καθηγητή» περιλαμβάνει την «**εργασία σε ερευνητικά κέντρα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής**» και (ii) του Άρθρου 14, παρ. 11, για τη μη παρακράτηση φόρου από τις οικονομικές υπηρεσίες των Ιδρυμάτων (ΑΕΙ και ΕΚ) της πάγιας μηνιαίας αποζημίωσης για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης, καθώς και για συμμετοχή σε συνέδρια.

Πρόταση της ΕΕΕ:

Για την καταρχήν θεσμοθέτηση του Ενιαίου Χώρου ΑΕ&Ε, η Ένωση προτείνει ως μέτρα προς άμεση θεσμοθέτηση:

- Δυνατότητα του Ερευνητή να ορίζεται κύριος επιβλέπων σε διδακτορική διατριβή, με απόφαση Γ.Σ.Ε.Σ. (Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος), δίχως την αναγκαιότητα ύπαρξης σχετικού Πρωτοκόλλου Συνεργασίας μεταξύ του ΑΕΙ και του οικείου ΕΚ. Κατ' ουσίαν **το Άρθρο 8, παρ. 13 χρήζει νομοτεχνικής βελτίωσης ως εξής: «Στην περίπτωση συνεργασίας Α.Ε.Ι. και ερευνητικού κέντρου σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 42 του ν.4009/2011 (Α' 195), είναι δυνατός ο ορισμός ερευνητή ως επιβλέποντα υποψήφιου διδάκτορα ~~εφόσον αυτό προβλέπεται στο πρωτόκολλο συνεργασίας και ύστερα από απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.~~»**. Η βελτίωση αυτή διευκολύνει την απρόσκοπτη επίβλεψη διδακτορικών και από Ερευνητές, χωρίς να αντικρούει τα πρωτόκολλα συνεργασίας μεταξύ ΑΕΙ και ΕΚ που περιγράφονται στο Άρθρο 42 του Ν. 4009/2011.
- Άμεση εφαρμογή του Άρθρου 42 του Ν. 4009/2011, με **τροπολογία που θα αποδεσμεύει την υπογραφή Πρωτοκόλλων Συνεργασίας μεταξύ ΑΕΙ και ΕΚ από τους εσωτερικούς κανονισμούς ΑΕΙ και ΕΚ** (να αρκούν για την υπογραφή οι αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων σε επίπεδο ΑΕΙ και ΕΚ, ή Τμήματος και ΕΚ ή Ινστιτούτου αντίστοιχα).

- Θεσμοθέτηση της δυνατότητας των ΕΚ της ΓΓΕΤ να συνδιοργανώνουν μεταπτυχιακά προγράμματα 2ου και 3ου κύκλου σπουδών και με ΑΕΙ της αλλοδαπής, με ανάλογη προσθήκη στο Άρθρο 42 του Ν. 4009/2011.
- Ισοτιμη, διακριτή, θεσμική μεταχείριση Καθηγητών ΑΕΙ και Ερευνητών. Οι όροι "Μέλη ΔΕΠ" και "Ερευνητές" είναι από μακράν θεσμοθετημένοι (Άρθρο 1, παρ. ιβ, Άρθρο 15, παρ. 16, και Άρθρο 29, παρ. 2 του παρόντος σ/ν), αντίθετα από τον όρο «Ερευνητή σε Α.Ε.Ι.» που δεν υφίσταται. Επίσης, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ταυτίζεται ο όρος "Μεταδιδακτορικοί Ερευνητές" με επιστήμονες που έχουν θέση μέλους ΔΕΠ ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 12 του Άρθρου 8, χρήζει νομοτεχνικής βελτίωσης, ως εξής: «Με απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος ύστερα από πρόταση μέλους της ή του αρμόδιου Τομέα και για ειδικές εκπαιδευτικές ή ερευνητικές ανάγκες, καλούνται για ένα χρόνο ως (α) Επισκέπτες Καθηγητές, ή Μεταδιδακτορικοί Ερευνητές επιστήμονες που έχουν θέση μέλους ΔΕΠ ή ερευνητή σε Α.Ε.Ι. ή ερευνητικό κέντρο, (β) Μεταδιδακτορικοί Ερευνητές, νέοι επιστήμονες κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Εσωτερικό Κανονισμό του οικείου Α.Ε.Ι.
- Άμεση, δημοκρατική αναβάθμιση του προτύπου διοίκησης των ΕΚ κατ' αντιστοιχία με τα ΑΕΙ.
- Απαλοιφή των συνεργαζόμενων Καθηγητών ΑΕΙ από το προσωπικό των ΕΚ, ή ένταξη των συνεργαζόμενων με τα ΑΕΙ Ερευνητών στο προσωπικό των ΑΕΙ.
- Στο πλαίσιο της δέσμης των απαραίτητων ρυθμίσεων προκειμένου να αποκατασταθεί το πνεύμα ισοτιμίας των ΑΕΙ και των ΕΚ, είναι απαραίτητο να επεκταθεί και στα Ερευνητικά Κέντρα της ΓΓΕΤ η **ρύθμιση του Άρθρου 8, παρ. 22.α), με νομοτεχνική βελτίωση, ως εξής:** «Οι Ομότιμοι Καθηγητές Α.Ε.Ι. δεν καταλαμβάνουν θέσεις σε μονοπρόσωπα όργανα διοίκησης ερευνητικών φορέων, τα οποία ανήκουν στα Α.Ε.Ι. και η διοίκηση ορίζεται από τα Α.Ε.Ι., των κέντρων τεχνολογικής έρευνας (ΚΤΕ), ~~και~~ των ερευνητικών πανεπιστημιακών ινστιτούτων (ΕΠΙ) και των ερευνητικών κέντρων της ΓΓΕΤ. Με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, καταργείται κάθε αντίθετη σχετική διάταξη». Αντίστοιχη ρύθμιση θα πρέπει να προβλεφθεί και για τους «Ομότιμους Ερευνητές».
- Στις πάγιες θέσεις της ΕΕΕ ήταν η δημιουργία Μητρώου αξιολογητών σε κάθε ΕΚ, σύμφωνα με τα ισχύοντα για τα ΑΕΙ. Το σύστημα ΑΠΕΛΛΑ του οποίου η λειτουργία αναστέλλεται (Άρθρο 8, παρ. 26) θα πρέπει να συνεχίσει να λειτουργεί, επεκτείνοντας την ισχύ του και στα ΕΚ και στις κρίσεις ένταξης/εξέλιξης των Ερευνητών σε βαθμίδα.
- Τέλος, η υποχρέωση διαφάνειας πρέπει να ισχύει το ίδιο σε όλους τους ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς φορείς της χώρας. Ως εκ τούτου το Άρθρο 14, παρ. 18 χρήζει νομοτεχνικής βελτίωσης ως εξής: «Τα Α.Ε.Ι. και οι δημόσιοι ερευνητικοί φορείς της χώρας οφείλουν να ανταποκρίνονται στην υποχρέωση διαφάνειας παρέχοντας στο διαδικτυακό τους τόπο ή και με κάθε άλλον πρόσφορο τρόπο, κάθε δυνατή πληροφόρηση σχετικά με τα μέλη ΔΕΠ, τους Ερευνητές και κάθε άλλη κατηγορία προσωπικού, τα διοικητικά τους όργανα και τις αποφάσεις τους, τις πηγές και τη διαχείριση των πόρων, την οργάνωση σπουδών, την υλικοτεχνική υποδομή και το σύνολο των παρεχόμενων από αυτά υπηρεσιών».

➤ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' – ΈΡΕΥΝΑ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Άρθρο 15 – Αντικείμενο – Ορισμοί ΕΤΑΚ

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

(α) Ως προς την Παράγραφο 1 του ανωτέρω Άρθρου, συνιστά **οπισθοδρόμηση η αφαίρεση της αναφοράς του Άρθρου 16 του Συντάγματος που υπήρχε στο Άρθρο 1 του Ν. 4310/2014** και αφορά στην υποχρέωση της Πολιτείας να διασφαλίζει και να ενισχύει το Δημόσιο Ερευνητικό Σύστημα. Ομοίως έχει αφαιρεθεί η αναφορά στην Ενοποιημένη Συνθήκη Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΣΛΕΕ), άρθρα της οποίας αναφέρονται σε διάφορα σημεία του κειμένου.

(β) Εξακολουθούν και παραμένουν στο Άρθρο αυτό ορισμοί οι οποίοι δεν υπάρχουν στο υπόλοιπο κείμενο ούτε του παρόντος σ/ν, ούτε στο εναπομείναν κείμενο του Ν. 4310/2014.

(γ) Από τον ορισμό «καινοτόμες επιχειρήσεις» της παραγράφου 29 έχει αφαιρεθεί τελείως (σε σχέση με το Άρθρο 2, παρ. 32 του Ν. 4310/2011) τόσο η έννοια της αξιολόγησης, όσο και τα κριτήρια που υπήρχαν για το χαρακτηρισμό των εταιρειών ως καινοτόμων. Παρόλα αυτά, οι καινοτόμες αυτές επιχειρήσεις θα μπορούν να ενταχθούν χωρίς κανένα κριτήριο και αξιολόγηση στο Εθνικό Μητρώο Ερευνητών και Ερευνητικών Οργανισμών (ΕΜΕΕΥ), βάσει του Άρθρου 33 του Ν. 4310/2014 που παραμένει σε ισχύ!

(δ) Ο ορισμός της αξιολόγησης της παραγράφου 2.2 αφορά αποκλειστικά στα ΑΕΙ και τα ΕΚ, χωρίς να περιλαμβάνει και όλους τους ερευνητικούς φορείς (δημόσιους και ιδιωτικούς) οι οποίοι μπορούν να λάβουν ερευνητική χρηματοδότηση και να εγγραφούν στο ΕΜΕΕΥ. Επιπλέον, δεν υπάρχει πρόνοια αξιολόγησης των υλοποιηθέντων και υλοποιούμενων εθνικών προγραμμάτων ΕΤΑΚ.

(ε) Ως θετική αποτιμάται η ρύθμιση που αφορά στην αλλαγή του ορισμού του «Ερευνητικού φορέα» ο οποίος πλέον ορίζεται ως έχων **κύριο σκοπό** την επιστημονική και τεχνολογική έρευνα.

Πρόταση της ΕΕΕ:

- **Να επανέλθει η αναφορά του Άρθρου 16 του Συντάγματος στην παρ. 1.**
- Να αντικατασταθεί στην παρ. 16 η αναφορά στο άρθρο «18 του παρόντος», με το **«άρθρο 29 του παρόντος»**
- **Να επανέλθει** –τουλάχιστον ως έχει– **ο ορισμός των καινοτόμων επιχειρήσεων του Ν. 4310/2014** (Άρθρο 2, παρ. 32). Επιπλέον, να προβλεφθεί μηχανισμός για την επαναξιολόγηση των επιχειρήσεων αυτών, σε ετήσια, ή διετή βάση, ώστε να διατηρούν το χαρακτηρισμό τους ως καινοτόμες.
- **Αξιολόγηση θα πρέπει γίνεται σε όλους τους φορείς Έρευνας, με βάση διαφανείς, ουσιαστικούς και θεσμοθετημένους κανόνες.** Η αξιολόγηση θα πρέπει δηλαδή να περιλαμβάνει –εκτός από τα ΑΕΙ και τα ΕΚ της ΓΓΕΤ– τους τεχνολογικούς φορείς, τους ερευνητικούς φορείς εκτός ΓΓΕΤ (δημόσιους και ιδιωτικούς) που λαμβάνουν ερευνητικές χρηματοδοτήσεις, καθώς και την ίδια τη ΓΓΕΤ. Ανάλογες τροποποιήσεις πρέπει να γίνουν σε σχετικά Άρθρα, όπως το Άρθρο 31 του Ν. 4310/2014. Επιπρόσθετα **θα πρέπει να αξιολογούνται/αποτιμώνται τα παρελθόντα, αλλά και τα τρέχοντα εθνικά προγράμματα ΕΤΑΚ.**

Άρθρο 16 – Πεδίο Εφαρμογής για την ΕΤΑΚ

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Η ΕΕΕ θεωρεί ως ένα από τα κυριότερα προβλήματα του δημόσιου ερευνητικού χώρου στην Ελλάδα, την πολυδιάσπαση που επικρατεί σήμερα, τόσο όσον αφορά στη διοικητική του ένταξη, όσο και στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τους διάφορους φορείς. Έχει επανειλημμένα διατυπώσει την άποψη ότι απαιτείται εθνικός συντονισμός, αξιολόγηση, κατάργηση των «αποκλειστικών αναθέσεων», με επιτελικό τον ρόλο της ΓΓΕΤ. Για την υλοποίηση αυτής της πολιτικής ένα απαραίτητο πρώτο βήμα είναι η ένταξη όσο το δυνατόν περισσότερων δημόσιων ερευνητικών φορέων της χώρας στο πεδίο εφαρμογής του νόμου για την ΕΤΑΚ.

(α) Το Πεδίο Εφαρμογής του παρόντος σ/ν, έτσι όπως περιγράφεται, κρίνεται ανεπαρκές. Η παράγραφος 1.α) χρήζει επαναδιατύπωσης.

(β) Ως θετική αποτιμάται η διαγραφή της ρύθμισης των παραγράφων 1.β) και 2.

Πρόταση της ΕΕΕ:

- Τα Ερευνητικά Κέντρα της Ακαδημίας Αθηνών και το ΙΙΒΕΑΑ, θα πρέπει να αναφέρονται ονομαστικά ότι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του σ/ν, ειδάλλως η υπαγωγή αυτών, καθώς και των Ερευνητών τους, στις ρυθμίσεις του παρόντος σ/ν είναι πιθανόν να θεωρηθεί προαιρετική και να μην υλοποιηθεί.
- Στο πεδίο εφαρμογής θα πρέπει να αναφέρονται ονομαστικά και τα υπόλοιπα, κύρια, εκτός ΓΓΕΤ δημόσια Ερευνητικά Κέντρα ή Ινστιτούτα (που εποπτεύονται από άλλα Υπουργεία εκτός του ΥΠΟΠΑΙΘ), όπως αυτά προκύπτουν από σχετική μελέτη που διεξήχθη κατά παραγγελία της ΓΓΕΤ.

Άρθρα 17-18. - Εθνική Στρατηγική Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας / Διαδικασία έγκρισης ΕΣΕΤΑΚ

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Η ανάγκη ύπαρξης μεθοδικού σχεδίου και αποτελεσματικής προώθησης της επιστημονικής έρευνας και τεχνολογίας αποτελεί μια από τις βασικές πρόνοιες του Ν. 1514/1985, στο νομοθετικό κείμενο του οποίου αφιερώνεται σχετικό κεφάλαιο (Γ, άρθρα 5, 6, 7) υπό τον τίτλο “Πρόγραμμα Ανάπτυξης Έρευνας και Τεχνολογίας, ΠΑΕΤ”, το οποίο ψηφίζεται από τη Βουλή των Ελλήνων, είτε ως τμήμα του πενταετούς οικονομικού προγράμματος της χώρας, είτε αυτοτελώς.

Στην πράξη, ουδέποτε ψηφίστηκε από τη Βουλή ΠΑΕΤ. Η κάθε κυβέρνηση κατά πάγια πρακτική περιλάμβανε στο πρόγραμμά της ορισμένες γενικές διακηρύξεις περί έρευνας, χωρίς να δίνεται καμία συνέχεια στο ζήτημα. Σημειώνουμε επίσης ότι, στην ανάλυση SWOT για το ελληνικό σύστημα Ε&Α που πραγματοποιήθηκε από τη Rand [A rapid review of the Greek research and development system, copyright 2011 RAND Corporation], στις πρώτες θέσεις του πίνακα με τις αδυναμίες του ελληνικού ερευνητικού συστήματος εμφανίζονται (α) η «Έλλειψη συνεπούς και αξιόπιστης χρηματοδότησης, αταξία στον κύκλο προκηρύξεων διαγωνισμών (ΙΤΤ), αναξιοπιστία στο χρόνο πληρωμής» και (β) η «Έλλειψη εθνικής στρατηγικής, που οδηγεί σε έλλειψη προτεραιοτήτων και μιας συνεκτικής ερευνητικής κοινότητας». **Οι ανωτέρω αδυναμίες δεν αντιμετωπίζονται θεσμικά στο υπό διαβούλευση σ/ν.**

Αυτό που κρατά ζωντανή την ερευνητική δραστηριότητα στην Ελλάδα είναι κατ’ ουσίαν μια αντίστοιχη διαδικασία που με σοβαρότητα επιτελείται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη μορφή των Framework Programmes, τα οποία αποτελούν και το κύριο χρηματοδοτικό εργαλείο με το οποίο η Ε.Ε. χρηματοδοτεί επιστημονικές και τεχνολογικές δραστηριότητες. Πρόκειται για διαδικασία η οποία ξεκίνησε το 1984 και έκτοτε επαναλαμβάνεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

Η ΕΕΕ θεωρεί ότι ο αντίστοιχος εθνικός τακτικός στρατηγικός σχεδιασμός της έρευνας στη χώρα μας είναι επίσης επιβεβλημένος, όπως επιβεβλημένη είναι και η διασφάλιση των πόρων που απαιτούνται για την υλοποίησή του, ώστε η Ελλάδα να μην είναι πλέον μια από τις τελευταίες των χωρών της Ε.Ε και του ΟΟΣΑ ως προς την επένδυση σε Ε&Κ.

Αναγκαίος είναι, τέλος, ένας μηχανισμός αποτίμησης των αποτελεσμάτων κάθε υλοποιηθέντος πολυετούς προγράμματος ΕΤΑΚ, ο οποίος θα τροφοδοτεί με δεδομένα και θα υποβοηθά και τη χάραξη του επόμενου προγράμματος ΕΤΑΚ.

Με την προτεινόμενη τροπολόγηση του Ν. 4310/2014 στο παρόν σ/ν:

(α) υποβαθμίζεται η Εθνική Στρατηγική Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΣΕΤΑΚ), καθώς καταργείται η υποχρέωση για την ψήφιση της ΕΣΕΤΑΚ από τη Βουλή των Ελλήνων, υποχρέωση που περιλαμβανόταν και στους δύο νόμους για την ΕΤΑΚ, (1514/1985 και 4310/2014).

(β) Ταυτόχρονα δεν θεσμοθετούνται ούτε ο μηχανισμός χάραξης της ΕΣΕΤΑΚ, ούτε ένα σταθερό ρυθμιστικό πλαίσιο για τη χρηματοδότησή της. Με τον τρόπο αυτό δεν διασφαλίζεται σταθερή, ορθολογική χάραξη και υλοποίηση της ΕΣΕΤΑΚ (πέραν από τυχόν καιροσκοπικές πολιτικές), αλλά αντίθετα

αφήνεται στην διακριτική ευχέρεια του εκάστοτε Υπουργού και του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) να τη διαμορφώνει και να τη χρηματοδοτεί κατά το δοκούν [7].

(γ) Επιπλέον, δεν προτείνεται απολύτως κανένα ορθολογικό και υλοποιήσιμο πρότυπο οργάνωσης και διακυβέρνησης ενός ενιαίου, εθνικού ερευνητικού ιστού (δημόσιου και ιδιωτικού), για την ανάπτυξη της Έρευνας και Καινοτομίας στη χώρα.

Πρόταση της ΕΕΕ:

- Θα πρέπει να θεσμοθετηθεί ο μηχανισμός και οι διαδικασίες στη βάση των οποίων θα διαμορφώνεται και θα επικαιροποιείται η ΕΣΕΤΑΚ, καθώς και ένα σταθερό ρυθμιστικό πλαίσιο για τη χρηματοδότησή της. Η ΕΣΕΤΑΚ θα πρέπει να κατατίθεται σε δημόσια διαβούλευση και στη συνέχεια να ψηφίζεται από τη Βουλή των Ελλήνων.
- Οι κρίσιμοι θεματικοί τομείς της Έρευνας της χώρας θα πρέπει να διαμορφώνονται με βάση τα ελληνικά δεδομένα.
- Η Ένωση τονίζει επίσης την αναγκαιότητα ύπαρξης ενός μηχανισμού αποτίμησης των αποτελεσμάτων κάθε υλοποιηθέντος πολυετούς προγράμματος ΕΤΑΚ, ο οποίος θα τροφοδοτεί με δεδομένα και θα υποβοηθά και τη χάραξη της ΕΣΕΤΑΚ. Για τη διαμόρφωση της επόμενης ΕΣΕΤΑΚ απαραίτητη θεωρείται η άμεση αποτίμηση των ερευνητικών προγραμμάτων ΕΠΑΝ και ΕΣΠΑ.
- Η «συμβολή στην προώθηση της ισότητας των φύλων» θα μπορούσε να υλοποιείται μέσω συγκεκριμένων, αποτελεσματικών ρυθμίσεων στη συνέχεια του σ/ν (πέραν των υποψηφιοτήτων σε ορισμένα όργανα που αναφέρονται στο Άρθρο 42, παρ. 13 του παρόντος).
- Προτείνεται επίσης να αναφέρεται στο σημείο αυτό και «ο σεβασμός της διαφορετικότητας» (θα μπορούσε, π.χ., να προστεθεί στην παρ. 5 «και η συμβολή στην προώθηση της ισότιμης συμμετοχής και εξυπηρέτησης όλων των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων ηλικιωμένων, ατόμων με αναπηρία ή πολιτών με δυσχέρεια στη χρήση ηλεκτρονικών μέσων»).

Άρθρο 19 – Όργανα-Υπουργείο ΠΟ.ΠΑΙ.Θ. και Άρθρο 21 – Επιστημονικός Σύνδεσμος

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Ένα σημαντικό τμήμα των ευρωπαϊκών και εθνικών πόρων που διαχειρίζονται τα υπουργεία και οι περιφέρειες έχει τη μορφή ερευνητικών προγραμμάτων. Στην εκτέλεση και διαχείριση αυτών των προγραμμάτων εμπλέκονται συνήθως Ερευνητικοί Φορείς διαφόρων υπουργείων και υπηρεσιών. Απαιτείται εθνικός συντονισμός, αξιολόγηση, κατάργηση των «αποκλειστικών αναθέσεων». Σε αυτό το σημείο είναι απαραίτητος ο επιτελικός ρόλος της ΓΓΕΤ.

Το θέμα, όμως, έχει ευρύτερες διαστάσεις διότι αφορά σε γενικότερα προβλήματα ερευνητικής πολιτικής. Σχέδια νόμου, π.χ., για ζητήματα βιοηθικής, ενέργειας, περιβάλλοντος, πολιτισμικής/πολιτιστικής κληρονομιάς, ενίσχυσης του κοινωνικού ιστού, γλωσσικής πολιτικής, εκπαίδευσης, κλπ., δεν μπορεί να αντιμετωπίζονται αποσπασματικά, με επιμέρους πολιτικές που ασκούνται από το κάθε Υπουργείο και από τμήματα ή φορείς του κάθε Υπουργείου, με ιδιότυπα θεσμικά πλαίσια λειτουργίας.

Το σ/ν καταργεί τη συντονιστική επιτροπή και τον επιστημονικό σύνδεσμο που προβλεπόταν στο Ν. 4310/2014 (παρότι ο τελευταίος συνεχίζει να αναφέρεται στο εναπομείναν τμήμα του Ν. 4310/14), χωρίς να προτείνει κανένα άλλο πρότυπο συντονισμού μεταξύ των διαφορετικών Υπουργείων που ασχολούνται με θέματα ΕΤΑΚ, γεγονός που επιτρέπει τη διατήρηση ενός πολυκερατισμένου προτύπου οργάνωσης και διακυβέρνησης της ΕΤΑΚ.

Πρόταση της ΕΕΕ:

- **Η ΕΕΕ προτείνει το κάθε Υπουργείο να ορίσει ένα άτομο από τα εξειδικευμένα στελέχη του** (το οποίο θα γνωρίζει τη λειτουργία του Υπουργείου και των φορέων που εξαρτώνται από αυτό) **ως Σύνδεσμο ΕΤΑΚ με τη ΓΓΕΤ, το οποίο κατά προτίμηση θα κατέχει διδακτορικό δίπλωμα**, προκειμένου να έχει αποδεδειγμένα ερευνητική εμπειρία. Το στέλεχος αυτό θα ενημερώνει τη ΓΓΕΤ για τη ροή των

[7] http://www.eee-researchers.gr/Anakoinoseis-EEE/EEE_EX_461_25-6-14_Theseis-EEE_Sxedio-ESPEK.pdf

προκηρύξεων, των εγκεκριμένων προγραμμάτων και χρηματοδοτήσεων στο οικείο Υπουργείο και, παράλληλα, θα ενημερώνει συνεχώς μία βάση δεδομένων της ΓΓΕΤ με τα βασικά στοιχεία για κάθε εγκεκριμένο ερευνητικό πρόγραμμα του Υπουργείου στο οποίο ανήκει, καθώς και για τα αποτελέσματά του.

Άρθρο 20 - Γενική Γραμματεία Έρευνας, Τεχνολογίας

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Η ΓΓΕΤ σχεδιάζει, συντονίζει, υλοποιεί την ΕΣΕΤΑΚ, αξιολογεί και χρηματοδοτεί προγράμματα, έργα και μελέτες και (εκτός από τον επιτελικό της ρόλο), αναλαμβάνει αρμοδιότητες data analytics, κλπ. (με ορισμένες από τις περιγραφόμενες αρμοδιότητες να έχουν ανατεθεί και να επιτελούνται ήδη από εποπτευόμενους από τη ΓΓΕΤ φορείς). Η ΕΕΕ έχει πολλές φορές επισημάνει ότι υπάρχει «σύγκρουση συμφερόντων» (conflict of interest) όταν Ο ΙΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΕΙ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙ, οι συνέπειες της οποίας, στο σύστημα ΕΤΑΚ της χώρας, είναι και αρνητικές και ορατές εδώ και πολλά χρόνια.

Πρόταση της ΕΕΕ:

- Η συνολική εθνική ερευνητική προσπάθεια, στην οποία εμπλέκονται τα δημόσια ερευνητικά εργαστήρια, τα εργαστήρια των μεγάλων επιχειρήσεων, καθώς και αυτά των μικρομεσαίων, θα πρέπει να αποτελεί το αντικείμενο συντονισμού των εμπλεκόμενων υπουργείων υπό την αιγίδα μιας τελικής εποπτείας την οποία θα ασκεί ο τομέας Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας του ΥΠΟΠΑΙΘ.
- Θεσμοθέτηση «**Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας, Έρευνας και Καινοτομίας**» (βλ. και Άρθρο 23).
- Θα πρέπει επίσης να υπάρξει **πρόβλεψη** στο σ/ν **ώστε η ΓΓΕΤ να συντάσσει πενταετές επιχειρησιακό σχέδιο και να αξιολογείται με βάση αυτό** (και με βάση σχετικούς δείκτες).

Άρθρο 22 – Περιφερειακό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας (ΠΣΕΚ)

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Η αναγκαιότητα του να συμπεριληφθούν στο σύστημα διακυβέρνησης της ερευνητικής δραστηριότητας της χώρας εκπρόσωποι των Περιφερειών είχε επισημανθεί από καιρό από την ΕΕΕ, οπότε οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις του παρόντος Άρθρου θεωρούνται πως βρίσκονται καταρχάς σε θετική κατεύθυνση. Στα θετικά αποτιμώνται: (i) η εφαρμογή στα ΠΣΕΚ του άρθρου 7 του Ν. 2690/1999, η οποία θα πρέπει να επεκταθεί όμως και σε άλλα όργανα όπως ΕΣΕΚ, ΤΕΣ, κ.ά. (ii) η δυνατότητα συνεδριάσεων μέσω τηλεδιάσκεψης, η οποία θα πρέπει να επεκταθεί ομοίως και σε άλλα όργανα.

Πρόταση της ΕΕΕ:

- Να εξειδικευτεί και να διασφαλιστεί η **οριζόντια δικτύωση των μεγάλων δημοσίων Ερευνητικών Ιδρυμάτων** (ΑΕΙ και ΕΚ), στα οποία βρίσκεται και μεγάλο τμήμα των εθνικών ερευνητικών υποδομών και τα οποία έχουν την έδρα τους σε ορισμένες μόνο Περιφέρειες της χώρας (όπως Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας και Κρήτης) με ερευνητικούς φορείς των λοιπών Περιφερειών. Τούτο διότι πρέπει να αποφευχθεί ο άσκοπος πολλαπλασιασμός των ερευνητικών φορέων, οι αλληλοεπικαλύψεις στα ερευνητικά αντικείμενα εδραιωμένων ερευνητικών Ιδρυμάτων, καθώς και αυτών που ιδρύθηκαν με το Άρθρο 13.Α του Ν. 4310/2014 (που παραμένει και στο παρόν σ/ν), ή εκείνων που ενδεχομένως θα συσταθούν, για την απορρόφηση των κονδυλίων στο πλαίσιο της υλοποίησης του ‘smart specialization’, και η πιθανή σαπατάλη των ερευνητικών αυτών κονδυλίων, και βέβαια για να αποφευχθούν οι πελατειακές σχέσεις και η συνακόλουθη αναξιοκρατία. Ειδικότερα σε μια εποχή κρίσης και αναγκαστικών περικοπών, είναι σημαντικό η έμφαση να δοθεί στη διασύνδεση των υπαρχόντων φορέων έρευνας με ομοειδή αντικείμενα, μέσω δικτύωσης και στην πλήρη αξιοποίηση και ενίσχυση του υπάρχοντος ερευνητικού δυναμικού, εξοπλισμού και τεχνογνωσίας, και όχι στην περαιτέρω διάσπαση του ερευνητικού ιστού και στον κατακερματισμό των εθνικών ερευνητικών πόρων.

- Να προστεθεί: «Ερευνητικά Κέντρα τα οποία θα δημιουργηθούν για τις ανάγκες των περιφερειών θα εντάσσονται διοικητικά στην ΓΓΕΤ, ενώ τυχόν άλλοι νέοι Ερευνητικοί Φορείς ή Ινστιτούτα που θα δημιουργηθούν θα εντάσσονται σε ήδη υπάρχοντα ερευνητικά κέντρα της ΓΓΕΤ και θα υπόκεινται στο παρόν νομοθετικό πλαίσιο»

Άρθρο 23 - Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΣΕΚ) και Άρθρο 24 – Επιλογή, Διορισμός Μελών, Λειτουργία ΕΣΕΚ

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

(α) Ο θεσμός λειτουργεί εδώ και δύο δεκαετίες (ως Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Τεχνολογίας - ΕΣΕΤ) και αποτελεί μια θετική πρόνοια της νομοθεσίας. Η συγκρότησή του όμως με αποκλειστική ευθύνη της κυβέρνησης καθιστά τη λειτουργία του ευεπίφορη σε πολιτικές πιέσεις χωρίς να υφίστανται εξισορροπητικοί μηχανισμοί ελέγχου. Τούτο οδήγησε, σε ορισμένες περιπτώσεις, στην κατάχρηση από την πλευρά της πολιτικής ηγεσίας του συμβουλευτικού ρόλου του ΕΣΕΤ και στην εκμετάλλευση του υψηλού επιστημονικού κύρους των μελών του Συμβουλίου, προκειμένου να δικαιολογηθούν αποφάσεις ισχυρής μεν πολιτικής χροιάς, αμφιλεγόμενης δε επιστημονικής βαρύτητας.

(β) Η διαδικασία εκλογής των μελών έχει γίνει πιο περίπλοκη, χωρίς όμως ουσιαστική βελτίωση στην κατεύθυνση της ανεξαρτησίας του ΕΣΕΚ από την Κυβέρνηση.

(γ) Τα ΤΕΣ δημιουργούνται και καταργούνται κατά τη βούληση του εκάστοτε ΓΓΕΤ (βλ. άρθρο 20).

Πρόταση της ΕΕΕ:

- Δεδομένου ότι το μεγαλύτερο ποσοτικά τμήμα της ερευνητικής δραστηριότητας αναλογεί στα ΑΕΙ και προκειμένου να διαμορφωθεί ο Ενιαίος Χώρος Εκπαίδευσης και Έρευνας, **προτείνουμε τη διεύρυνση του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας (ΕΣΥΠ, <http://www.esyp.gr/>) με την ενσωμάτωση σε αυτό του ΕΣΕΚ και τη μετονομασία του πρώτου σε «Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας, Έρευνας και Καινοτομίας» (ΕΣΥΠΕΚ), το οποίο θα συνεχίσει να λειτουργεί ως ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας.**
- Επιπλέον, θα πρέπει να υπάρξει μηχανισμός εκλογής των επιστημόνων, μελών του ΕΣΕΚ από την ακαδημαϊκή και ερευνητική κοινότητα.
- Στο ΕΣΕΚ θα πρέπει να υπάρχει πρόνοια για την εκπροσώπηση όλων των γνωστικών αντικειμένων, δεδομένου ότι οι κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες συνήθως δεν εκπροσωπούνται.
- Προτείνεται, τέλος, ο εκπρόσωπος του επιχειρηματικού κόσμου να προέρχεται από τομέα/τομείς με αποδεδειγμένη και έντονη -βάσει δεικτών- καινοτόμα δραστηριότητα στη χώρα.

Άρθρο 25 – Ερευνητικά Κέντρα-Ινστιτούτα-Τεχνολογικοί φορείς

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

(α) Σε μια εποχή που η χώρα βρίσκεται σε δεινή οικονομική κατάσταση και η συνένωση δυνάμεων και πόρων αποτελούν ζητήματα κρίσιμης σημασίας για την ανάπτυξή της, ο κατακερματισμός του δημόσιου ερευνητικού ιστού όχι μόνο δεν αντιμετωπίζεται, αλλά ενισχύεται. **Δεν καταργούνται τα νέα ΕΚ και Ινστιτούτα του Ν. 4310/2014 που υπάγονται στη ΓΓΕΤ**, απλώς αναστέλλεται προσωρινά η ίδρυσή τους. Η ίδρυση των οργανισμών αυτών δεν εντάσσεται σε κανένα εθνικό σχεδιασμό για την ανάπτυξη του δημόσιου ερευνητικού συστήματος. Ταυτόχρονα μένει ανοιχτό το ενδεχόμενο δημιουργίας νέων ερευνητικών φορέων, εκτός ΓΓΕΤ, οι οποίοι δεν θα emπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου (και ως εκ τούτου, π.χ., δεν θα αξιολογούνται). Κατ' αυτόν τον τρόπο, ο κατακερματισμός του εθνικού ερευνητικού ιστού, όχι μόνο δεν θα περιοριστεί, αλλά αντίθετα θα συνεχιστεί και θα ενταθεί, επιτρέποντας σε μεγάλο βαθμό την χωρίς κανόνες κατασπατάληση των ερευνητικών πόρων του Προγράμματος Πλαισίου 2014-2020.

(β) Ως θετική αποτιμάται η ρύθμιση της παραγράφου 4 του παρόντος Άρθρου (που αποτελεί αναδιατύπωση της παραγράφου 5 του άρθρου 13 του Ν. 4310/2014), η οποία θεσμοθετεί τη σύσταση, συγχώνευση, διάσπαση, κατάργηση ΕΚ και Ινστιτούτων, κλπ., με νόμο.

Πρόταση της ΕΕΕ:

Για την αποφυγή του περαιτέρω κατακερματισμού του δημόσιου ερευνητικού ιστού και με στόχο τη συνένωση των λίγων διαθέσιμων πόρων, η Ένωση Ελλήνων Ερευνητών προτείνει:

- Τη δημιουργία ρητής νομοθετικής πρόβλεψης, με βάση την οποία όσοι νέοι δημόσιοι ερευνητικοί οργανισμοί δημιουργούνται θα εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του νόμου για την ΕΤΑΚ, ή/και στη ΓΓΕΤ. Το πεδίο εφαρμογής του νόμου θα πρέπει επίσης να επεκταθεί και σε όλους τους υπάρχοντες, εκτός ΓΓΕΤ, δημόσιους ερευνητικούς φορείς που είναι δικαιούχοι δημόσιας χρηματοδότησης.
- Θεσμοθέτηση ενός συντονιστικού οργάνου για το συντονισμό της ερευνητικής πολιτικής και της διάθεσης ερευνητικών πόρων μεταξύ των διαφόρων Υπουργείων.
- Συνένωση δυνάμεων του αξιολογούμενου και καταξιωμένου δημόσιου ερευνητικού χώρου των ΑΕΙ και των ΕΚ. **Οι πόροι για την Έξυπνη Εξειδίκευση των Περιφερειών θα πρέπει να αξιοποιηθούν μέσω συμπράξεων και δικτύων, μεταξύ των υπαρχόντων ΑΕΙ και ΕΚ ανά Περιφέρεια.** Εάν χρειαστεί να ιδρυθούν νέοι ερευνητικοί οργανισμοί σε συγκεκριμένες Περιφέρειες, θα πρέπει να προβλέπεται ρητά ότι αυτοί θα εντάσσονται στα ΕΚ της ΓΓΕΤ και θα ακολουθούν το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την ΕΤΑΚ, ώστε να υπάρχει φραγμός στην ίδρυση νέων Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων «ειδικού σκοπού» που θα εξυπηρετήσουν καιροσκοπικές πολιτικές.
- Η διοίκηση στα Ερευνητικά Κέντρα, καθώς και στα αυτοτελή Ερευνητικά Ινστιτούτα θα πρέπει να εκδημοκρατιστεί και να υπόκειται στους ίδιους θεσμοθετημένους κανόνες και στις δυο περιπτώσεις.

Άρθρο 14 του Νόμου 4310 (Όργανα Διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων) που δεν τροποποιείται στο παρόν σ/ν.

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Πάγια θέση της ΕΕΕ είναι η εξωτερική αξιολόγηση και η δημοκρατικά εκλεγμένη διοίκηση του ΕΚ/Ινστιτούτου και πιο συγκεκριμένα:

- (α) οι Ερευνητές να φέρουν τη **βασική ευθύνη επιλογής του Διευθυντή ΕΚ/Ινστιτούτου** και
- (β) το ερευνητικό έργο των ΕΚ/Ινστιτούτων να συνεχίσει να αξιολογείται από διεθνείς, ανεξάρτητες, υψηλού κύρους επιστημονικές επιτροπές.

Την ίδια στιγμή που η σημερινή πολιτική ηγεσία του ΥΠΟΠΑΙΘ νομοθετεί για την αποκατάσταση της δημοκρατικής λειτουργίας των ΑΕΙ, στα ΕΚ δεν θεσμοθετούνται αντίστοιχες ρυθμίσεις για ενισχυμένη συμμετοχή των Ερευνητών στη διοίκησή τους, καθώς και για την εκλογή των Διευθυντών από την ερευνητική κοινότητα.

Πρόταση της ΕΕΕ:

Στα όργανα διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων (Άρθρο 14 του Ν. 4310/2014), να προστεθεί:

Ερευνητικά Ινστιτούτα

Όργανα των Ινστιτούτων είναι:

- i) ο Διευθυντής
- ii) το Επιστημονικό Συμβούλιο Ινστιτούτου
- iii) η Συνέλευση του Ινστιτούτου

Άρθρο 26 - Διοικητικό Συμβούλιο

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Ο Ν. 1514/1985 προέβλεπε τη συμμετοχή στα ΔΣ των ΕΚ, εκτός των Δ/ντών και δύο εκλεγμένων εκπροσώπων των Ερευνητών και ΕΛΕ και του λοιπού τεχνικού και διοικητικού προσωπικού αντίστοιχα. Σε αρκετά ΕΚ που εποπτεύονται από τη ΓΓΕΤ, μορφής ΝΠΙΔ, δεν εξελέγησαν ποτέ εκπρόσωποι στο ΔΣ του

Κέντρου. Στα Κέντρα όμως που εκλέγονταν και συμμετείχαν στο ΔΣ εκπρόσωποι, τα ΔΣ λειτούργησαν απρόσκοπτα, με διευρυμένη διαφάνεια και συμμετοχικότητα στις αποφάσεις.

Το πρόβλημα της οργάνωσης της διοίκησης των ΕΚ και Ινστιτούτων, ως έχει έως σήμερα, είναι η **θεσμική απολυταρχία των Διευθυντών Ινστιτούτων και στα δύο υπάρχοντα επίπεδα διοίκησης**, δηλαδή σε αυτό του Ινστιτούτου και σε αυτό του ΔΣ του Κέντρου. Αυτό πολύ συχνά καταλήγει στο να διέπεται η λειτουργία του ΔΣ από ένα **είδος ιδιότυπου 'κορπορατισμού'**, ο οποίος επιτείνεται από την έλλειψη μηχανισμών ελέγχου, λογοδοσίας αλλά και παύσης των Διευθυντών Κέντρου ή Ινστιτούτου, όταν αυτό καθίσταται αναγκαίο. Η συμμετοχή των Διευθυντών Ινστιτούτων στα ΔΣ των ΕΚ είναι προβληματική επίσης, διότι αναλαμβάνουν ταυτόχρονα το **διττό ρόλο του ελέγχοντος και του ελεγχόμενου**.

Λόγω των ανωτέρω, στο νέο νομοθετικό πλαίσιο θα πρέπει να ληφθούν μέριμνες ώστε να υπάρχει **εκδημοκρατισμός στη διοίκηση των Ερευνητικών Κέντρων, μέσω καταρχήν της διευρυμένης συμμετοχής στη διοίκηση των ΕΚ Ερευνητών από το ίδιο το Κέντρο**, οι οποίοι είναι γνώστες της καθημερινότητας και των ιδιαίτερων προβλημάτων του. Η παρουσία στο ΔΣ του Κέντρου και ενός εκπροσώπου των λοιπών εργαζομένων, για λόγους συμμετοχικότητας και πλήρους διαφάνειας, θεωρείται επίσης επιβεβλημένη.

Ενώ, όπως προαναφέρθηκε, η **σημερινή πολιτική ηγεσία του ΥΠΟΠΑΙΘ νομοθετεί για τον εκδημοκρατισμό της διοίκησης στα ΑΕΙ, αντιθέτως, στο ίδιο σ/ν νομοθετούνται ρυθμίσεις αντιδημοκρατικές και άκρως παρεμβατικές για τα Ερευνητικά Κέντρα**, καθώς εισάγεται η λογική του διορισμού μελών ΔΣ στα ΕΚ από τον εκάστοτε Αν. Υπουργό, σε περίπτωση που παραιτείται, ελλείπει ή κωλύεται ο Δ/ντής του ΕΚ ή του Ινστιτούτου.

Επιπλέον, ενώ νομοθετείται παράταση θητείας των Δ/ντών, **δεν θεσμοθετείται μηχανισμός προκειμένου να εξασφαλιστεί η έγκαιρη διαδικασία εκλογής νέων Δ/ντών, σε συγκεκριμένα χρονικά όρια, όταν λήξει η θητεία τους ή συνταξιοδοτηθούν. Ανάλογη όμως ρύθμιση νομοθετείται στο ίδιο νομοσχέδιο για τους Πρυτάνεις και Αντιπρυτάνεις** όπου η εκλογή διεξάγεται ακόμη και πριν τη λήξη της θητείας, ή το αργότερο σε 15 ημέρες μετά την για οποιαδήποτε τρόπο κένωση της θέσης τους!!! (Άρθρο 3.2.α)

Ως θετική αποτιμάται η νέα ρύθμιση που αφορά στην αφαίρεση του δικαιώματος ψήφου από τον εκπρόσωπο του ΥΠΟΠΑΙΘ στα ΔΣ των Ερευνητικών Κέντρων, ο οποίος πλέον δύναται απλώς να παρίσταται στις συνεδριάσεις των ΔΣ, χωρίς το δικαίωμα ψήφου που προσέκρουε στο θέμα της σύγκρουσης αρμοδιοτήτων.

Πρόταση της ΕΕΕ:

- «**Το Δ.Σ. απαρτίζεται από τον πρόεδρο, τους διευθυντές Ινστιτούτων, ισάριθμους με τους διευθυντές εκπροσώπους των ερευνητών και έναν εκπρόσωπο των τεχνικών και διοικητικών υπαλλήλων του Κέντρου**».
- **Θεσμοθέτηση μηχανισμού προκειμένου να εξασφαλιστεί η έγκαιρη διαδικασία εκλογής νέων Δ/ντών ΕΚ/Ι, σε συγκεκριμένα χρονικά όρια, όταν λήξει η θητεία τους ή συνταξιοδοτηθούν (κατ' αντιστοιχία του Άρθρου 3.2.α του παρόντος).**
- Να αναφέρεται στο νόμο (σε κάθε περίπτωση) ότι **«οι Ερευνητές που συμμετέχουν στα Δ.Σ. των ΕΚ, είναι Ερευνητές Α' και Β' βαθμίδας και εκλέγονται ανά διετία από το σύνολο των ερευνητών και ΕΛΕ του ΕΚ**». Αντίστοιχα, **«ο εκπρόσωπος των τεχνικών και διοικητικών υπαλλήλων του Κέντρου εκλέγεται ανά διετία από το σύνολο των αντίστοιχων υπαλλήλων του ΕΚ**».
- Οι παράγραφοι 5, 6 και 7 του παρόντος Άρθρου πρέπει να απαλειφθούν.

Άρθρο 27 – Διευθυντής του Ερευνητικού Κέντρου - Διευθυντές Ινστιτούτων και Άρθρο 28 – Επιστημονικό Συμβούλιο Ερευνητικού Κέντρου - Επιστημονικό Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Ινστιτούτων

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Οι τροπολογίες του Ν. 4310 στο παρόν σ/ν καταρχήν επαναφέρουν την τρίτη θητεία Διευθυντών που διανύουν ήδη τη δεύτερη θητεία τους (!!!), ενώ προωθούν μια εξαιρετικά περιπεπλεγμένη, ασαφή και κατ' επίφαση συμμετοχή του «ερευνητικού προσωπικού» στην εκλογή Διευθυντών ΕΚ και Ινστιτούτων.

Από αυτό καθίσταται φανερό ότι ο νομοθέτης αποσκοπεί και πάλι στη διαιώνιση του προσωποκεντρικού, κλειστού και αδιαφανούς συστήματος διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων. **Οι Ερευνητές δεν «εκλέγουν», αλλά «προτείνουν» και «εκφράζουν γνώμη»!!!**

Για άλλη μια φορά, γίνεται απόπειρα «νόμιμης» επιμήκυνσης της θητείας ορισμένων Διευθυντών ΕΚ ή Ινστιτούτων στα 14 και πλέον έτη, ενώ το σώμα των Ερευνητών αποκλείεται και πάλι, από την απευθείας, καθαρή εκλογή των μονοπρόσωπων οργάνων, δηλαδή των Διευθυντών ΕΚ και Ινστιτούτων, αλλά και από την ουσιαστική συμμετοχή τους στα ΔΣ των Κέντρων, σε πλήρη αναντιστοιχία με τις ρυθμίσεις που αφορούν στην εκλογή μονοπρόσωπων οργάνων στα ΑΕΙ. Όπως και να έχει, οι Καθηγητές ΑΕΙ συνεχίζουν να εργάζονται σε χώρο που απολαμβάνει της ακαδημαϊκής αυτονομίας -η οποία είναι στοιχείο εκ των ων ουκ άνευ για την ανέλιξη του ερευνητικού έργου-, ενώ οι Ερευνητές συνεχίζουν να εργάζονται σε ένα περιβάλλον όπου η συγκέντρωση των εξουσιών στο πρόσωπο του Διευθυντή ΕΚ/Ινστιτούτου διαμορφώνουν ένα πνεύμα δημοσιοϋπαλληλικής ιεραρχίας, το οποίο συμπιέζει την ερευνητική διαδικασία.

Πρόταση της ΕΕΕ:

- Απαλοιφή του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 5 ως εξής **«Στο τέλος της παραγράφου 11 του άρθρου 16 του ν.4310/2014 προστίθεται η φράση «για την ίδια ακριβώς θέση. ~~Η παρούσα περίπτωση καταλαμβάνει και του διευθυντές που υπηρετούν την πρώτη ή τη δεύτερη θητεία τους κατά τη δημοσίευση του παρόντος~~»..**

Για τον καταρχήν εκδημοκρατισμό της διοίκησης των ΕΚ, η ΕΕΕ προτείνει τις παρακάτω ρυθμίσεις προς άμεση θεσμοθέτηση:

Διευθυντής του Ερευνητικού Κέντρου – Διευθυντής Ινστιτούτου

- Η προκήρυξη για τη θέση του Δ/ντή ΕΚ/Ινστιτούτου να είναι υποχρεωτικά διεθνής.
- Η θητεία του Δ/ντή ΕΚ/Ινστιτούτου να είναι τετραετής, με όριο ηλικίας κατά την υποβολή υποψηφιότητας τα 63 έτη.
- Η θέση του Δ/ντή ΕΚ/ Ινστιτούτου να είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.
- Η προκήρυξη για την υποβολή υποψηφιοτήτων για τη θέση Δ/ντή ΕΚ/Ινστιτούτου πρέπει υποχρεωτικά να δημοσιοποιείται κατ' ελάχιστον έξι (6) μήνες προ της λήξης της θητείας των υπηρετούντων Δ/ντών.
- Η θητεία του Δ/ντή ΕΚ/Ινστιτούτου είναι δυνατόν να παραταθεί έως τρεις (3) μήνες κατ' ανώτατο όριο, με απόφαση του αρμόδιου για θέματα Έρευνας Αν. Υπουργού ΠΟΠΑΙΘ. Μετά την παρέλευση του τριμήνου και εφόσον δεν έχει εκλεγεί νέος, καθήκοντα Δ/ντή ΕΚ/Ινστιτούτου αναλαμβάνει ο Αντιπρόεδρος του ΔΣ ή αντίστοιχα ο Αναπληρωτής Δ/τής του Ινστιτούτου.
- Στα Ινστιτούτα εκλέγεται Αναπληρωτής Δ/ντής, ο οποίος αναλαμβάνει πλήρως τα καθήκοντα του Δ/ντή ελλείποντος, απόντος ή κωλυόμενου.
- Οι Δ/ντές ΕΚ/Ινστιτούτων θα πρέπει να αξιολογούνται για τη θητεία τους, και στη μέση αλλά και στη λήξη της. Οι αξιολογήσεις αυτές θα πρέπει να δημοσιοποιούνται.
- Όριο δύο θητειών για το Δ/ντή ΕΚ/Ινστιτούτου, αλλά και εφαρμογή των δύο θητειών το ανώτατο σε ήδη υπηρετούντες Δ/ντές που διανύουν την πρώτη ή και τη δεύτερη θητεία τους.
- **Εκλογή Δ/ντή Κέντρου και Δ/ντή Ινστιτούτου ως ακολούθως:**

1^η προσέγγιση

Ο Δ/ντής ΕΚ και ο Δ/ντής Ινστιτούτου εκλέγονται από το σύνολο των Ερευνητών του οικείου Κέντρου ή Ινστιτούτου αντίστοιχα.

2^η προσέγγιση

Ο Δ/ντής Ερευνητικού Κέντρου και ο Δ/ντής Ινστιτούτου εκλέγονται από επταμελή επιτροπή που απαρτίζεται από τέσσερα εσωτερικά και τρία εξωτερικά μέλη. Τα εσωτερικά μέλη είναι Ερευνητές Α' ή Β' Βαθμίδας και εκλέγονται από το σύνολο των Ερευνητών του Κέντρου ή Ινστιτούτου αντίστοιχα. Τα εξωτερικά μέλη είναι διεθνώς καταξιωμένοι επιστήμονες, με έναν εξ αυτών τουλάχιστον να προέρχεται από την αλλοδαπή.

Επιστημονικό Συμβούλιο Ινστιτούτων

- Το Επιστημονικό Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Ινστιτούτου να αντικατασταθεί με το Επιστημονικό Συμβούλιο Ινστιτούτου, ως ακολούθως:
- Επιστημονικό Συμβούλιο Ινστιτούτου (ΕΣΙ)

Σε κάθε Ινστιτούτο εκλέγεται από το σύνολο των ερευνητών Επιστημονικό Συμβούλιο Ινστιτούτου (ΕΣΙ) με διετή θητεία. Τα μέλη του ΕΣΙ είναι Ερευνητές ή ΕΛΕ Α' ή Β' βαθμίδας και δεν συμπεριλαμβάνουν το Διευθυντή του Ινστιτούτου.

Το ΕΣΙ είναι τριμελές, εφόσον ο αριθμός των ερευνητών του Ινστιτούτου είναι μικρότερος του 15 και πενταμελές εφόσον ο αριθμός αυτός είναι μεγαλύτερος.

Το ΕΣΙ εκλέγει Πρόεδρο, ο οποίος ασκεί χρέη Αναπληρωτή Διευθυντή Ινστιτούτου, του Διευθυντή Ινστιτούτου ελλείποντα, απόντα, ή κωλυόμενου, με πλήρη δικαιώματα.

Στις αρμοδιότητες του ΕΣΙ περιλαμβάνονται η λήψη αποφάσεων για τα θέματα στρατηγικής ανάπτυξης των Ινστιτούτων, έγκριση επιχειρηματικού σχεδίου για την υλοποίηση της ανάπτυξης, ορισμός και τροποποίηση οργανογράμματος, δημιουργία νέων θέσεων Ερευνητών, οικονομικός απολογισμός και προϋπολογισμός του Ινστιτούτου, έγκριση της ενδιάμεσης και της τελικής απολογιστικής έκθεσης του Διευθυντή Ινστιτούτου.

Ο Δ/ντής Ινστιτούτου υποβάλλει ετήσια απολογιστική έκθεση πεπραγμένων, προς έγκριση από το ΕΣΙ.

Συνέλευση ερευνητών του Ινστιτούτου

Η Συνέλευση των ερευνητών του Ινστιτούτου αποτελεί το ανώτατο όργανο ελέγχου του Ινστιτούτου. Συγκαλείται σε τακτική βάση από τον Δ/ντή του Ινστιτούτου και σε έκτακτες περιπτώσεις με απόφαση του Δ/ντή ή των 3/5 των μελών του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου ή μετά από συλλογή υπογραφών από την πλειοψηφία (50%+1) των Ερευνητών του. Εγκρίνει τις ερευνητικές κατευθύνσεις του Ινστιτούτου σε σχέση με το στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης και τις ετήσιες αυτο-αξιολογήσεις του Ινστιτούτου. Έχει γενικότερη ελεγκτική αρμοδιότητα για όλες τις πράξεις της Διοίκησης του Ινστιτούτου συμπεριλαμβανομένης και της οικονομικής διαχείρισης, η οποία παρουσιάζεται μέσω του ετήσιου οικονομικού απολογισμού και προϋπολογισμού. Η εισήγηση θα γίνεται είτε από Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου του Ινστιτούτου είτε από το ΕΣΙ. Η Γενική Συνέλευση θα εγκρίνει την εισήγηση της επιτροπής ή του ΕΣΙ για τα οικονομικά. Επιπλέον, με ειδική ενισχυμένη πλειοψηφία (δυο τρίτων των μελών του Ινστιτούτου συν ένας), μπορεί να εισηγηθεί στο ΔΣ του Κέντρου την άμεση παύση της θητείας του Δ/ντή για μη ικανοποιητική εκτέλεση των καθηκόντων του.

Επιπρόσθετη παρατήρηση / προτεινόμενη ρύθμιση:

Πρόβλεψη για το Επιστημονικό Συμβούλιο Κέντρου υπήρχε και στο Ν. 1514/1985, αλλά ο θεσμός αυτός ποτέ δεν λειτούργησε πραγματικά σε επίπεδο Ερευνητικού Κέντρου, καθώς ένα Κέντρο θεραπεύει πολλά, εντελώς διαφορετικά, ερευνητικά αντικείμενα.

Πρόταση της ΕΕΕ:

- Το Επιστημονικό Συμβούλιο Κέντρου να αντικατασταθεί (κατ'αναλογία) με το Συμβουλευτικό Επιστημονικό Συμβούλιο Ινστιτούτου (ΣΕΣΙ).

Άρθρο 29.- Προσωπικό Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

(α) Στο παρόν Άρθρο, θετική κρίνεται η ρύθμιση που αφορά στην αποκατάσταση της μονιμότητας των ερευνητών Α' και Β' βαθμίδας, ανεξαρτήτως της εργασιακής τους σχέσης (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου), η οποία είχε θεσμοθετηθεί με το Ν. 1514/1985 και καταργήθηκε με τον Ν. 4310/2014.

(β) Στο πλαίσιο της μη διακριτής μεταχείρισης Καθηγητών και Ερευνητών και με βάση τα υψηλά προσόντα των Ερευνητών βαθμίδας Γ' κρίνουμε απαραίτητο ότι δεν θα πρέπει να απομακρύνονται οριστικά στην περίπτωση που δεν επιτύχουν στην κρίση τους για την Β' βαθμίδα (όπως αυτό προβλεπόταν ήδη από το Ν1514/1985). Αντιστοίχως για τα μέλη ΔΕΠ στα ΑΕΙ (στο Άρθρο 8 παράγραφος 16 του παρόντος) προβλέπεται η αίτηση εξέλιξης σε επόμενη βαθμίδα ή η μονιμοποίησή τους σε αυτήν.

(γ) Ο Ν1514/1985 (Άρθρο 18) καθώς και ο Ν2919/2001 (Άρθρο 4) προέβλεπαν προσόντα και διαδικασία για κρίσεις εκλογής/προαγωγής των ΕΛΕ. Στο παρόν σ/ν οι κρίσεις εκλογής/προαγωγής των ΕΛΕ η διαδικασία παραπέμπεται στον εσωτερικό κανονισμό ή οργανισμό του ΕΚ. **Κρίνουμε απαραίτητο να αποφευχθεί κάτι τέτοιο στο πλαίσιο ισονομίας όλων των ΕΛΕ στα ΕΚ.**

(δ) Οι Ομότιμοι Καθηγητές του Κεφαλαίου Α' του παρόντος και οι Ομότιμοι Ερευνητές δεν αντιμετωπίζονται με τα ίδια μέτρα και σταθμά, επιτείνοντας την ανισότητα Καθηγητών και Ερευνητών και στο επίπεδο των Ομοτίμων... Οι Καθηγητές μπορούν να γίνουν Ομότιμοι Ερευνητές, ενώ το αντίθετο δεν ισχύει. Επίσης ορίζεται ρητά στο Άρθρο 8 (παρ. 22) του παρόντος, ότι οι Ομότιμοι Καθηγητές δεν μπορούν να καταλαμβάνουν θέσεις σε μονοπρόσωπα όργανα διοίκησης των ΑΕΙ, ενώ αυτό δεν καθίσταται σαφές σε σχέση με Ομότιμους Καθηγητές ή Ερευνητές και τα μονοπρόσωπα όργανα των Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων.

(ε) Καθώς το υπάρχον ερευνητικό προσωπικό των ΕΚ της χώρας αποψιλώνεται και γηράζει, ενώ το "brain drain" ανέρχεται πλέον σε τραγικό επίπεδο, δεν υπάρχει η αναγκαία θεσμοθετική μέριμνα για άμεση ενδυνάμωση του προσωπικού αυτού.

Πρόταση της ΕΕΕ:

- Να προστεθεί: «**Οι ερευνητές Γ' βαθμίδας οι οποίοι δεν θα προαχθούν στη Β' βαθμίδα δικαιούνται μόνιμη θέση (στα ΝΠΔΔ) ή αορίστου χρόνου (στα ΝΠΙΔ)**» (όπως αυτό προβλεπόταν από το Ν. 1514/1985), είτε να προστεθεί αντίστοιχη ρύθμιση όπως για τα μέλη ΔΕΠ στο Άρθρο 8 παράγραφος 16, ώστε να δίνεται η δυνατότητα επιλογής για μονιμοποίησή τους στη συγκεκριμένη βαθμίδα.
- **Να προστεθούν ρυθμίσεις για τη διαδικασία κρίσεων της εκλογής/προαγωγής των ΕΛΕ και απαλοιφή της ρύθμισης για καθορισμό τους στους εσωτερικούς κανονισμούς των ΕΚ.**
- **Από την παράγραφο 13 να αφαιρεθεί η δυνατότητα των Καθηγητών ΑΕΙ να αποκτούν τον τίτλο του Ομότιμου Ερευνητή στα ΕΚ.**
- **Να θεσμοθετηθούν και να προστεθούν στο παρόν Άρθρο, αντίστοιχες ρυθμίσεις με αυτήν του Άρθρου 8, παρ. 22 του παρόντος σ/ν, για τους Ομότιμους Ερευνητές.**
- **Η ισχύς της παραγράφου 11 για την μη κατάργηση των κενών οργανικών θέσεων των Ερευνητών στα ΝΠΔΔ ΕΚ, θα πρέπει να επεκταθεί αναλόγως και στα ΝΠΙΔ ΕΚ.**
- Στην παράγραφο 1 να αντικατασταθεί η αναφορά στο Άρθρο 13 με το Άρθρο 25 του παρόντος.

Άρθρο 30 - Πόροι των Ερευνητικών Κέντρων και Τεχνολογικών Φορέων – Αξιοποίηση της περιουσίας των Ερευνητικών και Τεχνολογικών Φορέων

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Μια βασική μεταβολή που θα πρέπει να υπάρξει στο χώρο της Έρευνας, με στόχο την ενίσχυσή του, είναι η **συγκέντρωση όλων των Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων και των ερευνητικών δραστηριοτήτων τους, τα οποία είναι διεσπαρμένα σε διάφορα Υπουργεία και υπηρεσίες και διέπονται από διαφορετικά θεσμικά πλαίσια, σε μια ενιαία αρχή και σε ένα ενιαίο θεσμικό πλαίσιο.** Το αυτό ισχύει για τη διασπορά της χρηματοδότησης της Έρευνας σε διάφορα Υπουργεία, τα οποία δεν έχουν ενδεχομένως την απαραίτητη τεχνογνωσία για τη διαχείριση αυτών των κονδυλίων (π.χ., η ΓΓΕΤ διαθέτει Ειδικό Λογαριασμό για την αξιοποίηση των Ευρωπαϊκών κονδυλίων). Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να υπάρξουν κίνητρα, αν όχι νομοθετικές ρυθμίσεις, από πλευράς της Πολιτείας. Η ΓΓΕΤ θα πρέπει να είναι ο κύριος φορέας που θα διαχειρίζεται τα χρήματα όλων των Υπουργείων που κατευθύνονται για Έρευνα, ερευνητικές υποδομές και άλλες υποστηρικτικές για την Έρευνα δράσεις. Ως προς το κομβικό αυτό θέμα, η Ένωση έχει προτείνει την ύπαρξη συμπληρωματικών ρυθμίσεων, σύμφωνα με τις οποίες «η ΓΓΕΤ, σε συνεργασία με λοιπά Υπουργεία, θα αναλαμβάνει για λογαριασμό τους τη διενέργεια προκηρύξεων, και τη διάθεση των κονδυλίων που κατευθύνονται για έρευνα, εθνικές ερευνητικές υποδομές και άλλες υποστηρικτικές για την έρευνα δράσεις».

Το γεγονός ότι η έρευνα υποχρηματοδοτείται στη χώρα μας είναι κοινός τόπος, που προκύπτει τόσο από τα αντικειμενικά στοιχεία, όσο και από διαχρονικές δηλώσεις της πολιτικής ηγεσίας. Η χρηματοδότηση της Έρευνας προέρχεται κυρίως από Ευρωπαϊκές πηγές, είτε αυτές είναι ανταγωνιστικά προγράμματα (απ'

ευθείας στα Ερευνητικά Κέντρα από την Ευρωπαϊκή Ένωση), είτε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα (ΕΣΠΑ κλπ.).

Επιπλέον αν η Δημόσια Εθνική Χρηματοδότηση δεν καλύπτει τη μισθοδοσία του τακτικού ερευνητικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού των Ερευνητικών Κέντρων, όπως ακριβώς συμβαίνει στα ΑΕΙ, υποσκάπτεται η δυνατότητα ισότιμης συμμετοχής και συνεργασίας Καθηγητών και Ερευνητών σε ερευνητικά προγράμματα, η κινητικότητα μεταξύ ΑΕΙ και Ερευνητικών Κέντρων και βέβαια και αυτή η ίδια η μισθολογική εξίσωση Καθηγητών και Ερευνητών.

Η ΕΕΕ πιστεύει ότι θα πρέπει να εξασφαλιστεί νομοθετικά μια ελάχιστη χρηματοδότηση προς τον «σκληρό πυρήνα» της ερευνητικής δραστηριότητας της χώρας που είναι τα Ερευνητικά Κέντρα της ΓΓΕΤ. **Η ελάχιστη αυτή χρηματοδότηση θα πρέπει στην παρούσα φάση να καλύπτει τη μισθοδοσία των ερευνητών και των μονίμων/αορίστου χρόνου υπαλλήλων, καθώς και τη συντήρηση των μεγάλων εθνικών ερευνητικών υποδομών – επενδύσεων που έχουν γίνει έως σήμερα.** Η χρηματοδότηση αυτή (α) θα επιτρέψει στα ΕΚ να πολλαπλασιάσουν τις εισροές τους από την ΕΕ, γιατί θα τα καταστήσει εξ ίσου ανταγωνιστικά με τα Κέντρα των άλλων Ευρωπαϊκών χωρών που έχουν εξασφαλισμένη μισθοδοσία και (β) θα διασφαλίσει τη δυνατότητα των Κέντρων να κατευθύνουν τα χρήματα τα οποία κερδίζουν από τα ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα στην αναχαίτιση του “brain drain”, μέσω προσλήψεων νέου ερευνητικού προσωπικού.

Ενώ στο παρόν άρθρο γίνεται αναφορά στην «εμπορική αξιοποίηση των έργων διανοητικής ιδιοκτησίας τους είτε απευθείας είτε με συμμετοχή σε νεοσύστατες εταιρείες ΕΤΑΚ» των ερευνητικών οργανισμών και τεχνολογικών φορέων, **δεν υπάρχει συνολική ορθολογική ρύθμιση για τα πνευματικά δικαιώματα στο σ/ν.**

Αντιθέτως εκχωρεί τις «ανεξάρτητες και εκκρεμείς» εφευρέσεις και τα σχετικά πνευματικά δικαιώματα στα Ερευνητικά Κέντρα (άρθρο 21, παρ. 5 και 6 του Ν. 4310/2014).

Το ζήτημα αυτό είναι ιδιαίτερα σοβαρό λαμβάνοντας υπόψη ότι οι σημερινές κοινωνίες χαρακτηρίζονται ως κοινωνίες της γνώσης. Η Πολιτεία οφείλει να διαμορφώσει ένα ενιαίο, διαφανές όσο και διασαφηνισμένο, εθνικό σύστημα διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων που αφορούν στα δημόσια ΑΕΙ και στα Ερευνητικά Κέντρα. Η ερευνητική αριστεία πρέπει έμπρακτα να επιβραβεύεται αναγνωρίζοντας τον κοινωνικά ανταποδοτικό της ρόλο, ενώ θα πρέπει να προστατεύεται ο εφευρέτης και η εφεύρεση από πολύπλοκες, ασαφείς και χρονικά αόριστες διεργασίες αδειοδότησης.

Ως θετική αποτιμάται η απαλοιφή της ρύθμισης που αφορά σε «Δάνεια από τράπεζες και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς...».

Πρόταση της ΕΕΕ:

- Αναμόρφωση της παραγράφου 1 ως ακολούθως:

Οι πόροι των Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων προέρχονται από:

Δημόσια Εθνική Χρηματοδότηση, σύμφωνα με τις αρχές της ΕΣΕΤΑΚ και το Σχέδιο Δράσης. **Η χρηματοδότηση δεν μπορεί να υπολείπεται του κόστους μισθοδοσίας των ερευνητών και των μονίμων υπαλλήλων ή υπαλλήλων αορίστου χρόνου, καθώς και του λειτουργικού κόστους συντήρησης των εθνικών ερευνητικών υποδομών.**

- Προτείνεται η απαλοιφή των παραγράφων 5 και 6 του Άρθρου 21 του Ν. 4310/2014.
- Να προστεθούν ρυθμίσεις για τα Πνευματικά δικαιώματα ως ακολούθως:

Οι ερευνητές δημόσιοι λειτουργοί αμείβονται για να παράγουν νέα γνώση. Είναι λογικό στα ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας να υπάρχει ένας επιμερισμός μεταξύ του δημοσίου που καταβάλλει το τίμημα της μισθοδοσίας και του ερευνητή που παράγει τη γνώση. Στα πνευματικά δικαιώματα (πατέντες) είναι εύλογο να υπάρχει ένας επιμερισμός ποσοστών, π.χ., 40% για τον εφευρέτη ή την ομάδα εφευρετών, 40% για το οικείο ΕΚ ή Ινστιτούτο και 20% για τον κεντρικό προϋπολογισμό ερευνητικών προγραμμάτων της ΓΓΕΤ, προκειμένου να υπαχθεί στο πρόγραμμα των ερευνητικών προκηρύξεων.

2η προσέγγιση για το θέμα των πνευματικών δικαιωμάτων:

Οι προβλέψεις για το θέμα των πνευματικών δικαιωμάτων θα πρέπει να διέπονται από την αρχή ότι μια πατέντα είναι "Υπηρεσιακή" όταν προκύπτει από συγκεκριμένη χρηματοδότηση που είχε το αντίστοιχο τεχνικό περιεχόμενο της ως αρχικό στόχο, ενώ όλες οι υπόλοιπες θα θεωρούνται "Εξαρτημένες" ως αποκύημα της ερευνητικής εργασίας των φυσικών προσώπων που παρήγαγαν την εκμεταλλεύσιμη γνώση στο πλαίσιο των εργασιών του ΕΚ. Επίσης, τα ΕΚ πρέπει να συμπεριλάβουν στους Εσωτερικούς Κανονισμούς Λειτουργίας τους ρυθμίσεις που θα διαφυλάσσουν τη λειτουργία των ΕΚ, καθορίζοντας το πλαίσιο ενασχόλησης των ερευνητών ή των διευθυντών με επιχειρήσεις που αξιοποιούν τα αποτελέσματα της έρευνας. Οι ερευνητικοί φορείς υποχρεούνται να ενημερώνουν το προσωπικό τους για τις ρυθμίσεις αυτές.

Άρθρο 31 - Δημόσια Χρηματοδότηση

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Όπως προαναφέρθηκε, η υποχρηματοδότηση της Ε&Κ στη χώρα μας σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας και τις εκθέσεις του ΟΟΣΑ, κινείται επί χρόνια σε απαράδεκτα χαμηλά επίπεδα. Από την άλλη, τα Ερευνητικά Κέντρα της ΓΓΕΤ έχουν ιδιαίτερα υψηλές ερευνητικές και επιστημονικές επιδόσεις, παρά την πενιχρή τους χρηματοδότηση από την Πολιτεία (βλ. δεδομένα σχετικά με τα προαναφερθέντα στο <http://www.eee-researchers.gr/Anakoinoseis-EEE/EEE-Paroysiasi-Epitropi-ET-BOYLH-27-11-13.pdf>).

Ένα επιπλέον ενδεικτικό του πραγματικού «ενδιαφέροντος» που δείχνει η Πολιτεία για την Έρευνα είναι ότι τα τελευταία χρόνια τα ΝΠΙΔ Ερευνητικά Κέντρα έχουν επανειλημμένα ενταχθεί σε ρυθμίσεις που αφορούν πάσης φύσεως οργανισμούς του δημοσίου και μη (ΔΕΚΟ, ΜΚΟ, κλπ.) και για να εξαιρεθούν από αυτές χρειάστηκαν επίπονες προσπάθειες στην συνέχεια. Το παρόν σ/ν πιστεύουμε ότι θα πρέπει να διασφαλίζει το έργο και την ιδιαιτερότητα των Ερευνητικών Κέντρων από τέτοιες μελλοντικές αστοχίες.

Πρόταση της ΕΕΕ:

- Να προστεθεί στην παράγραφο 2 β) Η χρηματοδότηση να καλύπτει και το λειτουργικό κόστος συντήρησης των εθνικών ερευνητικών υποδομών.

Άρθρο 32 – Διαδικασία Χρηματοδότησης έργων, μελετών και προγραμμάτων που υποβάλλονται για ΕΤΑΚ - Αξιολόγηση – Έλεγχος

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Οι κανόνες που θεσπίζονται θα πρέπει πρωτίστως να δεσμεύουν την πολιτική ηγεσία, όσον αφορά στην αποτελεσματικότητα και την διαφάνεια. Με βάση την μέχρι σήμερα εμπειρία και τις θέσεις της ΕΕΕ που έχουμε επανειλημμένα κοινοποιήσει θεωρούμε απαραίτητο να προστεθεί μια παράγραφος στο συγκεκριμένο άρθρο.

Πρόταση της ΕΕΕ:

Προσθήκη

- Περικοπές της χρηματοδότησης άνω του 10%, θα πρέπει να συνοδεύονται από αντίστοιχη τεκμηριωμένη πρόταση περικοπής του φυσικού αντικείμενου της πρότασης. Η ΓΓΕΤ να προβλέπει σε κάθε προκήρυξη αξιολόγηση/αποτίμηση του έργου των κριτών, με δυνατότητα αποκλεισμού τους από μελλοντικές αξιολογήσεις, εφόσον δεν έχουν συμμορφωθεί προς τις οδηγίες για την αξιολόγηση ή έχουν περιπέσει σε άλλα παραπτώματα.

Άρθρο 26 του Νόμου 4310 (Ενισχύσεις για τη χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου των Νεοσύστατων επιχειρήσεων ΕΤΑΚ)

Ως θετική αποτιμάται η απαλοιφή του συγκεκριμένου άρθρου που κυρίως συμπεριλάμβανε ρυθμίσεις για τη μετατροπή των δημόσιων ΕΚ της ΓΓΕΤ σε «Επενδυτικά Κέντρα».

Άρθρο 33 – Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Με την τροπολόγηση του άρθρου η αξιολόγηση όσων θέλουν να εγγραφούν στο Μητρώο δεν είναι στην ευθύνη των ΤΕΣ και του ΕΣΕΚ αλλά σε μία τριμελή επιτροπή (χωρίς να αναφέρονται εξειδικευμένα προσόντα) που διορίζεται από τον ΓΓΕΤ.

Πρόταση της ΕΕΕ:

- Παράγραφος 3. Να περιγραφούν τα εξειδικευμένα προσόντα των μελών της επιτροπής. Απαραίτητο να είναι το διδακτορικό δίπλωμα, όπως επίσης και η αποδεδειγμένη ερευνητική εμπειρία και τεχνογνωσία στον τομέα της ΕΤΑΚ.

Άρθρο 28 του Νόμου 4310 (Βραβεία – υποτροφίες – Ερευνητική Άδεια) που δεν τροπολογείται στο παρόν σ/ν

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Πρόταση της ΕΕΕ:

- Στο πλαίσιο της ισονομίας με τους Καθηγητές ΑΕΙ θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα και για την «εκπαιδευτική άδεια» των Ερευνητών.

Άρθρο 34 – Επιλογή προσωπικού ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Ως θετική αποτιμάται η σχεδόν πλήρης τροπολόγηση του Άρθρου 29 του Ν. 4310/2014.

Θεωρούμε όμως αντιδεδοντολογικό και αντίθετο με τις αρχές της ακαδημαϊκότητας και της ισονομίας, η εισηγητική επιτροπή να είναι μονοπρόσωπη και να αποτελείται μάλιστα από τον προϊστάμενο του κρινόμενου. Κατ' αναλογία με ό,τι εφαρμόζεται στα ΑΕΙ, χρειάζεται και για τους Ερευνητές πρόβλεψη για να υπάρχει μία έκθεση ειδικών στο συγκεκριμένο επιστημονικό αντικείμενο του κρινόμενου, που θα αξιολογεί το έργο του, έτσι ώστε και ο Διευθυντής να υποβοηθείται στην κρίση του -ιδιαιτέρα εάν δεν είναι γνώστης του αντικειμένου του κρινόμενου (βλ. ειδικά τα συγχωνευμένα/πολυθεματικά Ινστιτούτα)- και η αξιολόγηση του υποψηφίου να είναι όσο το δυνατόν πιο ευρεία και αντικειμενική.

Πρόταση της ΕΕΕ:

- Να προστεθεί ανάλογη ρύθμιση με τα ΑΕΙ για την θεσμοθέτηση τριμελούς εισηγητικής επιτροπής για τη σύνταξη της εισηγητικής έκθεσης στις κρίσεις ένταξης/εξέλιξης των Ερευνητών σε βαθμίδα.

Άρθρο 35 -Εθνικός Κατάλογος Κριτών

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Με βάση την εμπειρία του παρελθόντος, κατά το οποίο οι δυσλειτουργίες στην κατ' έτος επικαιροποίηση του Εθνικού Καταλόγου Κριτών οδήγησαν κατ' επανάληψη σε απαράδεκτες καθυστερήσεις στις κρίσεις των Ερευνητών, θα προτείναμε οι κατάλογοι κριτών να συγκροτούνται ανά ΕΚ και όχι συγκεντρωτικά για όλα τα ΕΚ σε εθνικό επίπεδο, όπως και τα Μητρώα Αξιολογητών των οποίων η σύσταση προβλέπεται ξεχωριστά για τα ΑΕΙ.

Στις πάγιες θέσεις της ΕΕΕ ήταν η δημιουργία Μητρώου αξιολογητών σε κάθε ΕΚ, σύμφωνα με τα ισχύοντα για τα ΑΕΙ.

Πρόταση της ΕΕΕ:

- Δημιουργία Μητρώου αξιολογητών σε κάθε ΕΚ, σύμφωνα με τα ισχύοντα για τα ΑΕΙ.

- Το σύστημα ΑΠΕΛΛΑ του οποίου η λειτουργία αναστέλλεται (Άρθρο 8, παρ. 26) θα πρέπει να συνεχίσει να λειτουργεί, επεκτείνοντας την ισχύ του και στα ΕΚ και τις κρίσεις ένταξης/εξέλιξης των Ερευνητών σε βαθμίδα.

Άρθρο 35 του Νόμου 4310 (Σύνδεση Ερευνητικών οργανισμών) που δεν τροπολογείται στο παρόν σ/ν

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Το συγκεκριμένο άρθρο δεν επικαιροποιεί, ούτε επεκτείνει, ως όφειλε, το άρθρο 42 του Ν. 4009/2011 που θέτει τη βάση της συνεργασίας μεταξύ ΑΕΙ και ΕΚ. Η ενδυνάμωση αυτής της συνεργασίας είναι σήμερα, σε περίοδο κρίσης, περισσότερο αναγκαία παρά ποτέ, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η έλλειψη ανθρώπινων και λοιπών πόρων.

Πρόταση της ΕΕΕ:

- Δυνατότητα του Ερευνητή να ορίζεται κύριος επιβλέπων σε διδακτορική διατριβή, με απόφαση Γ.Σ.Ε.Σ (Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος), δίχως την αναγκαιότητα ύπαρξης σχετικού Πρωτόκολλου Συνεργασίας μεταξύ του ΑΕΙ και του οικείου ΕΚ. Κατ' ουσίαν **το Άρθρο 8, παρ. 13** **χρήζει νομοτεχνικής βελτίωσης ως εξής: «Στην περίπτωση συνεργασίας Α.Ε.Ι. και ερευνητικού κέντρου σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 42 του ν.4009/2011 (Α' 195), είναι δυνατός ο ορισμός ερευνητή ως επιβλέποντα υποψήφιου διδάκτορα ~~εφόσον αυτό προβλέπεται στο πρωτόκολλο συνεργασίας και~~ ύστερα από απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.»**. Η βελτίωση αυτή διευκολύνει την απρόσκοπτη επίβλεψη διδακτορικών και από ερευνητές, και χωρίς να αντικρούει τα πρωτόκολλα συνεργασίας μεταξύ ΑΕΙ και ΕΚ που περιγράφονται στο Άρθρο 42 του Ν. 4009/2011.
- Άμεση εφαρμογή του Άρθρου 42 του Ν. 4009/2011, με **τροπολογία που θα αποδεσμεύει την υπογραφή Πρωτοκόλλων Συνεργασίας μεταξύ ΑΕΙ και ΕΚ από τους εσωτερικούς κανονισμούς ΑΕΙ και ΕΚ** (να αρκούν για την υπογραφή οι αποφάσεις της Συγκλήτου του ΑΕΙ και του ΔΣ του ΕΚ, αντίστοιχα).
- Θεσμοθέτηση της δυνατότητας των ΕΚ της ΓΓΕΤ να συνδιοργανώνουν μεταπτυχιακά προγράμματα 2ου και 3ου κύκλου σπουδών και με ΑΕΙ της αλλοδαπής, με ανάλογη **προσθήκη στο Άρθρο 42 του Ν. 4009/2011.**

Άρθρο 37 - Κινητικότητα Ερευνητών

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Ως θετική αποτιμάται η απαλοιφή των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 36.

Πρόταση της ΕΕΕ:

- Οι Ερευνητές να έχουν τη δυνατότητα απασχόλησης για ορισμένο χρόνο σε θέση Ερευνητή Ερευνητικού Κέντρου, ΑΕΙ ή τμήματος έρευνας και ανάπτυξης επιχείρησης και της ημεδαπής (όχι μόνο της αλλοδαπής, βλ. παρ. 2). Αντίστοιχη ρύθμιση να προστεθεί και στο Άρθρο 28 για τις ερευνητικές άδειες.

Άρθρο 38 – Εποπτευόμενοι φορείς

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Ως θετική αποτιμάται η απαλοιφή της πρώτης περιόδου της παραγράφου 2 του άρθρου 49.

Άρθρο 39: Συμβάσεις ορισμένου χρόνου δημόσιων ερευνητικών φορέων

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Μια Πολιτική επιλογή για ανάπτυξη της έρευνας, που σχετίζεται με την αύξηση της χρηματοδότησης για την έρευνα. Σήμερα αυτό, σε συνθήκες κρίσης, μπορεί να επιτευχθεί με ένα σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο που θα συνδυάζει μέτρα ευέλικτης λειτουργίας των Κέντρων σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του

ερευνητικού χώρου. Οι ρυθμίσεις αυτές θα ελαχιστοποιούν τα γραφειοκρατικά δεσμά και θα εισάγουν ρυθμίσεις που θα επιτρέπουν αφενός μεν την αποτελεσματικότερη λειτουργία της έρευνας, αφετέρου αυξάνουν έμμεσα τη χρηματοδότηση της έρευνας. Οι ρυθμίσεις αυτές σε καμιά περίπτωση δεν μπορούν να υποκαταστήσουν την ανάγκη για αύξηση του προϋπολογισμού για την έρευνα. Μία σημαντική δυνατότητα προς αυτή την κατεύθυνση είναι η έμμεση αύξηση των ερευνητικών πόρων με την μείωση των διαφόρων απομειώσεων της χρηματοδότησης των προγραμμάτων για σκοπούς πέραν της έρευνας. Για τον σκοπό αυτό προτείνουμε να προστεθούν στο άρθρο οι παρακάτω ρυθμίσεις που στόχο έχουν την μεγαλύτερη διαθεσιμότητα πόρων από τα ερευνητικά προγράμματα για την χρηματοδότηση της έρευνας.

Πρόταση της ΕΕΕ:

- «Οι συμβασιούχοι ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου κατά την διάρκεια της απασχόλησής τους σε ένα πρόγραμμα δύνανται να παρέχουν εργασία και υποστήριξη και σε άλλα προγράμματα του ΕΚ αμειβόμενοι με υπερωριακή απασχόληση ή πρόσθετη αμοιβή εφόσον έχουν συμπεριληφθεί στην ομάδα εργασίας του αντίστοιχου έργου, με απόφαση του ΔΣ και σύμφωνη γνώμη του υπεύθυνου για το έργο στο οποίο έχουν προσληφθεί. Η αμοιβή τους καθορίζεται με φύλλα χρονοχρέωσης».
- Τα φυσικά πρόσωπα τα οποία απασχολούνται με σύμβαση έργου από τα ΕΚ στην εκτέλεση των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται, εν όλω ή εν μέρει, από ευρωπαϊκούς ή διεθνείς ή ίδιους πόρους ή ιδιωτικά κονδύλια, απαλλάσσονται από την καταβολή ΦΠΑ, εφόσον έχουν μέχρι 2 εργοδότες»

Άρθρο 40: Αποσβέσεις

Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Η παρούσα τροπολογία είναι θετική για την υλοποίηση των ερευνητικών έργων στα οποία προβλέπεται αγορά εξοπλισμού, οργάνων και λοιπών παγίων. Μια ακόμη πολιτική επιλογή για ανάπτυξη της έρευνας, που σχετίζεται με την έμμεση αύξηση της χρηματοδότησης για την έρευνα μπορεί να είναι η απαλλαγή της προμήθειας ερευνητικού εξοπλισμού και οργάνων από την υποχρέωση καταβολής ΦΠΑ. Μια τέτοια ρύθμιση θα επιτρέψει αφενός μεν την αποτελεσματικότερη λειτουργία της έρευνας, αφετέρου θα αυξήσει έμμεσα τη χρηματοδότηση της έρευνας. Για τον σκοπό αυτό προτείνουμε να προστεθεί στο άρθρο η παρακάτω ρύθμιση που στόχο έχει την μεγαλύτερη διαθεσιμότητα πόρων από τα ερευνητικά προγράμματα για την χρηματοδότηση της έρευνας.

Πρόταση της ΕΕΕ:

- Τα Ερευνητικά Κέντρα απαλλάσσονται από την καταβολή ΦΠΑ για την αγορά ερευνητικού εξοπλισμού και πάσης φύσεως οργάνων που αποκτώνται και χρησιμοποιούνται για την επιδίωξη του σκοπού τους.

Άρθρο 42: Μεταβατικές και Τελικές διατάξεις για την Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία

A. Παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Η ΕΕΕ θα ήθελε να υπογραμμίσει ότι **εδώ και πολλά χρόνια δεν έχει προκηρυχθεί από την Πολιτεία καμία νέα θέση Ερευνητή**. Αντίθετα πολλές οργανικές θέσεις που είχαν μείνει κενές καταργήθηκαν σε εφαρμογή διαφόρων μνημονιακών νόμων. Η τελευταία διεθνής αξιολόγηση των ερευνητικών κέντρων το 2014, κατέγραψε σαν ένα βασικό πρόβλημα, το οποίο θα πρέπει να ξεπεραστεί, τη γήρανση και τον μικρό αριθμό του Ερευνητικού στελεχιακού δυναμικού. Επιπλέον είναι καταγεγραμμένο και υπογραμμίζεται από όλους τους πολιτικούς, κοινωνικούς και επιστημονικούς φορείς το φαινόμενο της διαρροής επιστημόνων στο εξωτερικό (brain drain). Διακηρυγμένη θέση της κυβέρνησης αλλά και όλων των πολιτικών φορέων είναι η αναγκαιότητα λήψης μέτρων για να αντιστραφεί το φαινόμενο. Για τον λόγο αυτό και σε αναλογία με τι έχει συμβεί σε άλλους Ερευνητικούς Φορείς εκτός ΓΓΕΤ προτείνουμε την

προκήρυξη νέων θέσεων Ερευνητών για τα ΕΚ της ΓΓΕΤ, που θα αποτελούν οργανικές θέσεις. Οι προκηρύξεις θα αφορούν κατά κύριο λόγο Εντεταλμένους και Κύριους Ερευνητές:

Πρόταση της ΕΕΕ:

- Θα πρέπει να προβλεφθεί και να κατοχυρωθεί η κατά τακτά χρονικά διαστήματα προκήρυξη νέων θέσεων Ερευνητών ανά Ινστιτούτο.
- Στην παράγραφο 2 η παράταση να επεκταθεί για εύλογο χρονικό διάστημα (π.χ. μέχρι 31/3/2016), ώστε να δοθεί ικανό χρονικό διάστημα στα ΕΚ να συντάξουν τους νέους Εσωτερικούς κανονισμούς τους.
- Η παράγραφος 6 χρήζει νομοτεχνικής βελτίωσης ως εξής: «**Το προσωπικό των δημόσιων ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων, μπορεί να μετακινείται εκτός έδρας, για τις ανάγκες των προγραμμάτων ή έργων τους που χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται ή επιδοτούνται από Ευρωπαϊκούς ή διεθνείς οργανισμούς ή ίδιους πόρους ή ιδιωτικά κονδύλια κατά παρέκκλιση των εκάστοτε ισχυουσών διατάξεων για τους απασχολούμενους στο δημόσιο, εφόσον η σχετική δαπάνη τους καλύπτεται από τα προγράμματα ή τα έργα αυτά, για την ανάγκη των οποίων μετακινούνται. Η ισχύς της διάταξης αυτής ισχύει αναδρομικά, από την έναρξη ισχύος του ν. 2685/1999**»
- Στην παράγραφο 8 απαλοιφή της πρότασης: «Οι εν λόγω υποτροφίες δεν επιβαρύνουν το τακτικό προϋπολογισμό».
- Να συμπεριληφθούν μεταβατικές ρυθμίσεις για τους εν ενεργεία Ερευνητές τέταρτης (Δ') βαθμίδας, αντίστοιχες με αυτές για τους Λέκτορες στα ΑΕΙ.

Με εκτίμηση,

Για την Ένωση Ελλήνων Ερευνητών

Η Πρόεδρος

Η Γ. Γραμματέας

Μαρία Α. Κωνσταντοπούλου

Μάχη Δ. Χατζηγιάνη

Κοινοποίηση:

Γραφείο Πρωθυπουργού

Καθηγητή **Αριστείδη Μπαλά**, Υπουργό Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, minister@minedu.gov.gr

Καθηγητή **Κωνσταντίνο Φωτάκη**, Αναπλ. Υπουργό Πολιτισμού Παιδείας και Θρησκευμάτων, fotakis@minedu.gov.gr

Καθηγητή **Αναστάσιο Κουράκη**, Αναπλ. Υπουργό Πολιτισμού Παιδείας και Θρησκευμάτων, ypkourakis@minedu.gov.gr

Καθηγητή **Δημήτρη Χασάπη**, Γενικό Γραμματέα Πολιτισμού Παιδείας και Θρησκευμάτων, gengram@minedu.gov.gr

Καθηγητή **Θωμά Μαλούτα**, Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, secgenof@gsrt.gr

Κύριο **Σπυρίδωνα Σαγιά**, Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης, gge@ggk.gr

Πρόεδρο και Μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Τεχνολογίας, a.sitareniou@gsrt.gr

Σύνοδο Προέδρων Ερευνητικών Κέντρων, anton@med.auth.gr

Σύνοδο Πρυτάνεων και Προέδρων ΔΕ Ελληνικών Πανεπιστημίων, lilnikol@interel.uoa.gr

Σύνοδο Προέδρων ΤΕΙ, chrysoul.john@gmail.com

Διοικούσα Επιτροπή της ΠΟΣΔΕΠ, posdep.gr@gmail.com & ΟΣΕΠ/ΤΕΙ, akokkos@teipir.gr

Κυρία **Ζωή Κωνσταντοπούλου**, Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων, infopar@parliament.gr

Πρόεδρος και Τομείς Παιδείας Κομμάτων του Ελληνικού Κοινοβουλίου

Πρόεδρο και Μέλη της Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων

Πρόεδρο και Μέλη της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής των Ελλήνων

.....
Μαρία Α. Κωνσταντοπούλου: ΕΚΕΦΕ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ», Πατριάρχου Γρηγορίου και Νεαπόλεως, 15310 Αγία Παρασκευή.

Τηλ. 2106503556, e-mail: mkonstan@bio.demokritos.gr

Μάχη Δ. Χατζηγιάνη: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Κρατίνου 9 & Αθηνάς, 10552. Τηλ. 2107491630, Fax, 2107489130 e-mail: ahadji@ekke.gr